

LIST VŠECH OBYVATEL HANSPAULKY A BABY
ČTENÍ O DNEŠKU I O DOBÁCH MINULÝCH

HANSPAULKA

VYDÁVÁ TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA SOKOL A ZÁKLADNÍ ŠKOLA HANSPAULKA

3/2017

20. ročník

ZDARMA

CO ?
NAJDETE UVNITŘ

Básniřka z Hanspaulky ■ Rozhovor s panem farářem
■ Jak jsem se naplavil na Hanspaulku ■
Kešky na Hanspaulce ■ Ze školy
■ Aktuality ■ Informace ■

Vážení přátelé,

je po dovolených a už i po létě, všichni se zabíháme do běžných povinností. Začínáme připravovat poslední číslo jubilejního dvacátého ročníku a doufáme, že to nebude ročník poslední. S přípravou každého čísla je dost práce, ale je to práce, kterou děláme pro radost sobě i vám. Trochu nám chybí ohlasy vás, čtenářů. Nechceme slyšet chválu, ale rádi bychom od vás slyšeli, co vám v Hanspaulce chybí, o čem byste rádi četli.

Další část práce související s časopisem není vidět, přesto je stejně záslužná jako ta redakční.

Časopis není zadarmo, na jeho tisk je nutno sehnat peníze, což znamená napsat žádost o grant, vyplnit docela složitý formulář, propočítat všechny náklady, spočítat spoluúčast a doufat, že to dobře dopadne a budou peníze na všechna čísla časopisu.

Na konci roku pak všechno vyúčtovat a vyhodnotit. Dá to docela hodně práce, které není na první pohled vidět, a tuto část práce dělají dobrovolně ženy v Sokole.

Dovolte, abych jim poděkovala jménem celé redakce a doufám, že i jménem vašim.

Ludmila Čumplová

Glosa na začátek - ZKUSÍM TO

Často je slyšet věty: „Je to hrozně hezké“ nebo třeba „Mám to strašně rád“. Tento protimluv je tak vžitý, že si ho už ani neuvědomujeme. Jak to má člověk naposlouchané, obtížně se tomu v hovoru vyhýbá.

Co je toho ale příčinou? Snad to, že špatných zpráv je v životě víc, než dobrých? A že se tím „hrozně“ a „strašně“ začalo časem hodnotit skoro všechno? (Ještě aby tak bylo něco příšerně krásné!)

A přitom na příslovce, které se hodí pro zdůraznění počtu, či vlastností dobrých věcí není čeština skoupá: velmi, drahně, náramně, moc, nadmíru, nemálo, notně, značně, nesmírně, valně, podstatně, velice ...

Stačí si vybrat. Já budu nejspíš používat příslovce „tuze“. Z toho prostého důvodu, že je tuze pěkné.

Ladislav Trojan

Velmi	Děsně	Notně
	Hodně	Nadmíru
	Strašně	Drahně
		Moc
Nemálo	Hrozně	Velice

Básnířka z Hanspaulky

Básnířka Jiřina Axmannová, rodačka z Moravy, přichází na svět v době, kdy z něho již vyvanul Nezvalův programový optimismus. Nehodlá svět poeticky příkrášlovat. Pokračuje v psaní poezie směrem, kterým vykročil Jan Skácel, když odmítal psát básně, v nichž by „špatnou pravdu halila krásná řeč“.

Jako dětská sestra se pohybovala v prostředí, v němž se rodí nové životy a s nimi i nová očekávání a dramata. A někdy i toto prostředí inspirovalo Jiřinu Axmannovou k tvorbě básní. S probuzenou citlivostí začala básnířka vnímat a interpretovat po svém příběhy a události, které by jinak zůstaly neviděny. Ačkoliv se ve svých básních zabývá převážně tělesnými strastmi a traumaty, poukazuje varovně na fakt, že „Při haváriích duše/málokdy voláme pohotovost.“

Jaká jsou témata básní Jiřiny Axmannové?

V jejích básnických sbírkách *Z bolesti*, *Ztráta imunity* a *Navzdory* se objevují, novorozeneček umírající před bezradným týmem doktorů a sester. Slepec ochraňující dvě slepé děti. Utopená dívka. Zoufalá matka s mrtvým dítětem v náručí. Bezmoc zasahovat do uspořádání světa, v němž vidí bolest a utrpení zejména těch nejmenších, ji dusí.

Sebe sama odsuzuje za to, že patří mezi ty, kteří pozorují svět a jen se pohodlně vezou. Neomlouvá se za to, naopak hlasitě prohlašuje, že „porucha není nikde jinde, než právě v našem/mém přijímači“.

Ladění básní Jiřiny Axmannové však nasměřuje k tomu, aby podkopalo chuť čtenářů k aktivitě a výkonu. V básni *Navzdory*, básni s otevřeným koncem, svět neodmítá a navzdory všemu se s ním smíruje právě díky své lásce k člověku a životu.

Ztělesněním osobnosti, která neodkládá své činy do doby, až bude lépe, je jí sestra Tereza:

je zapotřebí

*sestra Tereza
nositelka Nobelovy ceny
chodí a sbírá pohozené děti
nedůvěřivé oči posadí ke stolu
ke lžici*

*koukni
tady máš místo pro panenku
a tady můžeš ode dneška spát*

*některí jí vytykají
prozatímní nedokonalé řešení
je přece zapotřebí radikálního
zásahu je zapotřebí revolučních
myšlenek je zapotřebí uzdravovat
lidskou společnost od základu
je zapotřebí
zapotřebí*

*sestra Tereza nic nenamítá
chodí a sbírá pohozené děti
zatím než*

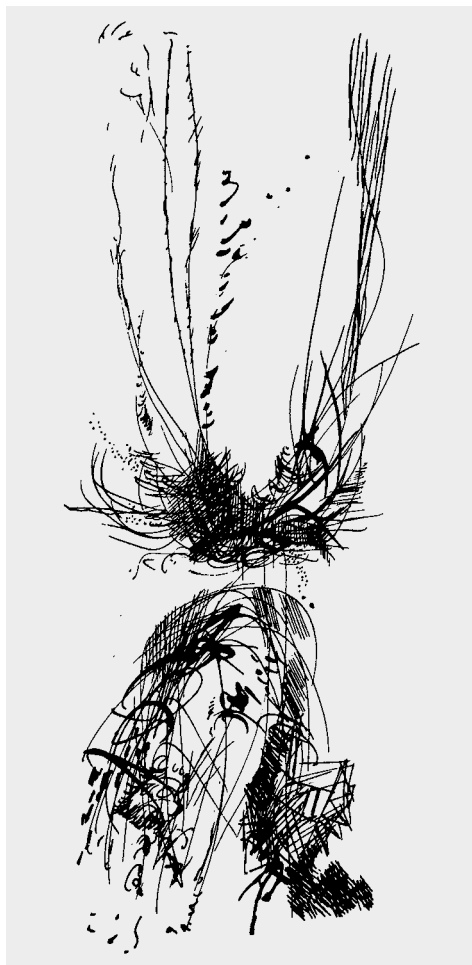
(ze sbírky *Z bolesti*)

MALÉ INTERVIEW

Básnická představitost se během života vyvíjí a často pronikavě mění. Působí na ni nejen osobní zkušenost, ale i měnící se společenské klima. Optal jsem se básnířky, jak chápe dnes svoji tvorbu poté, co se přestala pohybovat ve svém profesním prostředí.

Vaše básně vyvolávají obavy nad stavem tohoto světa. Zajímá mne, zda mohlo mít na ladění básní vliv povolání zdravotní sestry a každodenní péče o novorozence?

Domnívám se, že člověk nemusí zastávat povolání dětské sestry, aby si nepovšiml současného stavu světa. Jistěže každá práce, pokud se vykonává se zaujetím a sto procentním nasazením, formuje do jisté míry názory a myšlení jednotlivce. Ano, přimá účast na utrpení bližních značně změnila můj přístup k událostem života. Ale rovněž se zde promítla radost a štěstí, protože těch bylo nepoměrně víc. Novorozený život je svým způsobem zázrak. S mnoha dalšími jsem byla tou, která prvním něžným

dotekem předurčila cestu nového človíčka. Při pohledu na zrod nového života se ve mně utvrzuje víra, že v nitru každého člověka převažuje potřeba být dobrý, soucítit, a svou laskavostí – možná – o kousek zlepšit, ne snad přímo svět, ale alespoň své nejbližší okolí.

V obtížných situacích jsem psala poezii jako terapii. Pomáhala mně vypořádat se s vlastními obavami a bolestmi. Pokud jsem docílila u někoho ze čtenářů souznění, považuji to za štěstí.

Básniřka vedle psaní básní realizovala, ve své době úspěšné hry a jiné dramatizace, pro rozhlas. Zajímalo mne, kde čerpa své náměty.

Ke psaní kratších literárních útvarů a rozhlasových her mne přivedla touha vyjádřit se na větším prostoru, což právě tyto literární formy umožňují. Často se impulsem ke vzniku díla stala určitá mimořádná událost, děj či situace, jindy palčivost výčitek, že jsem neměla sílu či odvalu vzeprít se jako svědek nějaké nepravosti. Podnětem může být však také vzpomínka na něco příjemného, veselého. Ale sám běžný život při rozvinuté všímavosti poskytuje dosti námětů a vy si vyberete takový námět, který bere spánek či klid. Teprve psaním se zbavíte napětí, ne vždy ale ke spokojenosti spisovatele. ***Vnímáte svět optimističtěji, dnes, kdy postrádáte napětí vašeho povolání?***

Skutečnost, že již nemám přímou odpovědnost za životy jiných, určitě přispívá ke klidnějšímu vnímání životních pocitů. Ovšem v genech si každý z nás, kromě jiného, přinese určité povahové naladění. Moje naladění by se mohlo nazvat lehkou nostalgií, přerušovanou občasnou ztrátou víry v cokoliv. Mám ráda podzim a jeho nálady, což mnohé napovídá. Ostatně již velký moravský básník Jan Skácel píše, že na dně každé básně musí cinknout smutek. Ano hlásím se k této básnické pravdě.

Zdeněk Jonák

Rozhovor s panem farářem (dnes už bývalým)

Kněz P. Krzysztof Labeledz, CMF, který byl v letech 2010–2016 jedním ze dvou duchovních správců Římskokatolické farnosti u sv. Matěje, tu sice již ukončil svou pastorační službu, ale přesto, či právě proto si konečně našel trochu času, aby odpověděl na naše již dávno položené otázky. V duchovních dějinách Hanspaulky jsou jména kněží působících při kostele sv. Matěje známa poměrně hluboko do minulosti. Připomeňme, že teprve od roku 1771 zde byla obnovena farnost a ustanoven farář svatomaťejský, do té doby sem docházel kaplan svatovítský. **Odkud jste k nám přišel?**

Pocházím z města Lodž ve středu Polska, jež bylo jedním z velkých měst, jehož obyvatelé byli převážně zaměstnaní v tehdy velikém množství tamních textilních továren. To se však po převratu změnilo. Vznikly sice nové továrny, nikdy však už nedosáhly původní velikosti a významu. Na místě některých vznikla obchodní centra. Z jedné továrny, kterou navštívil v roce 1987 papež Jan Pavel II., aby se tam setkal s dělnicemi, by město chtělo vytvořit muzeum.

Chtěl jste se stát knězem již v době studií?

Těžko říci, kdy se v člověku zájem o toto povolání zrodí, okamžik vlastního rozhodnutí je těžko popsatelný. Já sám pocházím z věřící rodiny, dlouhá léta jsem ministroval, ale až v maturitní třídě jsem se setkal s knězem – řeholníkem, který ve mně toto povolání objevil. Po maturitě jsem už věděl, že je to to nejšetrnější místo, na které mě Pán Bůh volá.

Jakou odbornou přípravu vyžaduje realizace tohoto životního rozhodnutí v Polsku? Existuje v Polsku pro zájemce o kněžství, v prvním čekatelském roku, obdoba našeho konviktu, který byl původně v Litoměřicích a nyní v Olomouci?

Teologická studia v Polsku trvají celkem šest let. První dva roky studia jsou věnována

filosofii, šestý rok je rokem praktickým, kdy je již absolvent teologie s jáhenským svěcením poslán do nějaké farnosti. Pokud studující teologie mají úmysl stát se kněžními řeholníky, mají navíc ještě jeden rok studia, který je vlastně zároveň jejich noviciátem.

Jaké v Polsku používá kněz označení svého stavu a úřadu, jak je oslovován? Je v Polsku v oslovení rozlišováno, zda jde o kněze diecézního či kněze řeholníka?

Je to různé, ale lze říci, že diecézním kněžím, kteří zároveň zastávají farářský úřad, přísluší oslovení „kněz farář“, zatímco všem kněžím řeholníkům „Otec.“ **Co znamená zkratka CMF za Vaším jménem?**

Znamená to v latině zkratku: Kongregace misionářů synů Neposkrvněného Srdce Panny Marie. Dalším zkráceným, ale častějším, názvem jsou karetianští misionáři či karetini, podle svého zakladatele sv. Antonína Marie Klareta (1807–1870), Španěla, který žil v 19. století a tuto kongregaci založil. Sám však do ní hned nevstoupil, protože byl mezitím jmenován arcibiskupem na Kubě. Zastával se chudých a otroků, byl proto zesměšňován a stal se i objektem několika atentátů. V letech 1868–70 žil ve vyhnanství ve Francii, několik dnů před svou smrtí r. 1870 vstoupil do řehole. Hlavním posláním jsou MISIE, které jsou i tady v Česku a které se uskutečňuje „ad gentes“, tedy tam, kde je toho třeba, kde lidé vůbec neznají Krista. **Čili můžete být poslán jak do civilizovaných zemí, tak do neznámých končin.**

Ano.

Kde jste se setkal s touto kongregací poprvé?

V roce 1989, kdy jsem maturoval, vznikala v mém rodišti farnost svěřená

klaretinům. Začal jsem tedy studovat již jako klaretin (CMF). Moje studia trvala celkem 7 let. V letošním roce jsem oslavil 20 let kněžství.

Jak dlouho jste po vysvěcení působil v Polsku?

Náš představený se nás zeptal, zda jsme ochotni vykonávat misie. Já jsem souhlasil, ale nechtěl jsem jít příliš daleko, poslal mě tedy na Slovensko, kde byla misie otevřená o rok dříve. Byl jsem tam dva roky, potom jsem se vrátil na rok do Polska, poté zase na šest let na Slovensko a pak do Česka, kde působím dodnes.

Jak bylo obtížné naučit se jazyk - jazyky?

Učení urychlila podobnost obou jazyků, obtížnější je někdy i ta podobnost, takže se některé výrazy zaměňují.

Ze Slovenska jste šel rovnou do Česka na Hanspaulku?

Kdepak, nejdřív jsem byl poslán do Sokolova na Karlovarsko, kde jsem byl celkem čtyři roky.

To bylo asi tvrdá škola?

Ano, byl to tvrdý přechod. Na Slovensku jsem poblíž Nizkých Tater působil v průmyslové oblasti, kde věřících také moc není, když jsem však přešel do Sokolova, poznal jsem teprve, jaká může být také realita. Na nedělních mších svatých bývalo dohromady kolem 150 lidí, což činí půl procenta z počtu obyvatel.

Jak Vám vyhovoval kostel?

Kostel sv. Jakuba byl zvenku opravený, uvnitř by však potřeboval oprav více, ale šlo jej používat. Zato původní faru, která stála blízko kostela, za komunistů zbourali a přestěhovali do rodinného domu vzdáleného asi 50 m od kostela. Za nás tam proběhly opravy, aby byl dům přizpůsoben základním potřebám farního provozu.

V Sokolově jste byl na faře sám?

Nikoliv, byli jsme tam dva. Měli bychom

být jako klaretini v komunitě, ale samozřejmě jsou situace, kdy to není možné. Na velkou sokolovskou farnost, kam patří i kostely v Krajkové, Královském Poříčí nebo Chlumu sv. Maří, bylo zapotřebí dvou kněží.

A odsud jste byl povolán ke kostelu sv. Matěje Na Hanspaulce?

Po čtyřech letech přišlo rozhodnutí, že mám jít na Hanspaulku, byla to taková domluva s mými zdejšími předchůdci, kteří byli povoláni na jiná místa. Zdejší farnost jsem neznal, jen jednou jsem se zde byl ze Sokolova podívat na perníkové jesličky.

Slyšel jste někdy předtím, než jste sem přišel, o faráři Janu Machačovi?

Myslím, že jsem jej jednou nebo dvakrát viděl, jinak jsem ho neznal.

Nepřipadal Vám příchod ze Sokolova na Hanspaulku, jako příchod do ráje?

Ze Sokolova lidé utíkali buď do Prahy, nebo na západ. Na jednu stranu by přechod na Hanspaulku mohl vypadat jako povýšení, na druhou stranu tu byly obavy, ale během let jsem zjistil, že to zlé vůbec nebylo.

Jaké to bylo nastoupit a působit po výrazné osobnosti, jakou byl kněz Jan Machač?

Je to vždy těžší. Ale porovnávání vždy bylo, je a bude, každý dělá pastorační jinak. V době, kdy jsem zde působil, bylo tu na příklad zahájeno pořádání otevřených koncertů. Podporovali jsme vzájemné sblížení v období adventním a postním...

Co Vy a hudba, při koncertech jste prý dokonce vystupoval?

Musíte se zeptat Beaty Altior (iniciátorka pořádání koncertů, muzikantka), v dětství jsem hrál na harmoniku, noty jsem znal, v kostele je zapotřebí zpívat. Přiměli mě ke zpěvu zejména polských písní. Společně jsme seděli a přemýšleli, co zakomponovat do programu. Snažili jsme se, aby se tam vždy objevila i polská písnička.

Ano, bylo to vždy pěkně zkomponované.

Jak se vám líbilo hudební působení Beaty Altior a dalších např. při nedělním svatém přijímání?

Říkal jsem si jednou, že bychom mohli jednu mši svatou nechat, aby si lidé zazpívali sami a při druhé bychom si připomněli slavnou starou duchovní hudbu, např. Michny z Otradovic, aj. Nebylo by to špatné, kdyby si lidé občas připomněli minulost. ***Jak to vypadá s hudbou v polských kostelech?***

Těžká odpověď, v Polsku bývají též koncerty duchovní hudby, vánoční koncerty, s tím rozdílem, že vánoční jsou o Vánocích, adventní o Adventu...

Jaký je rozdíl znalostí náboženských reálií u Čechů a Poláků?

Myslím, že Poláci je mají o něco větší, zejména praktické, mají je zažitě. V Polsku neexistují vánoční koncerty v době adventní, maximálně tři dny před Štědrým dnem. V Polsku dobu vánoční prodlužujeme do 2. února (tak to bylo dřív všude, a nakonec tím lze stihnout veškerý vánoční program, který je v Česku většinou vkládán do doby adventní).

Druhého února čili na svátek Očištvání Panny Marie (lidově Hromnice), je pravidelně uklízen i perníkový betlém u sv. Matěje, takže zde máme Vánoce také dlouhé celých šest týdnů.

Zpočátku výstava betlému probíhala během adventu. Tři dny před Vánocemi byly staré figurky vyměněny za čerstvé, což ale obnášelo mnoho práce, vždy několik hodin ve studeném kostele. V poslední době je betlém stavěn postupně během celého týdne.

Je v Polsku nějaká obdoba perníkového betlému?

Nevim, nemluví se o žádném. Ale v Polsku jsou velmi rozšířené živé betlémy.

Máte ve farnosti kapli sv. Michaela při usedlosti Pernikářka. Když jste přišel sem,

byla tato kaple ve vlastnictví MČ Praha nově opravena, působil jste zde také?

Ano kaple sv. Michaela na Pernikářce byla slavnostně znovuotevřená ještě za mého předchůdce v roce 2010. Od toho roku se zde konají pravidelně Svatomichaelské poutě, aj.

Vidíte rozdíl ve spolupráci s farníky v různých farních aktivitách tady na Hanspaulce a v Sokolově?

Ano, například s adventním zastavením jsem se setkal poprvé tady, důležité jsou vždy dané podmínky. V Sokolově jsme slavili např. den dětí.

Čtli jste rád časopis Hanspaulka?

Ano byla na faru dodávána, vždy jsem ji přečetl, zajímaly mě články z dějin Hanspaulky, jak se zde žilo....

Teď jste od ledna 2017 v Klenčí, jež známe jako rodiště kněze a spisovatele Jindřicha Šimona Baara. Je nějaké pravidlo, že po šesti letech odcházíte na jiné místo?

Není, je to podle potřeby. Jsme zde ještě s jedním dalším knězem k dispozici místnímu biskupovi. Jsme tu výpomocnými duchovními na určitou dobu.

Co to znamená?

Že jsem k dispozici jako výpomoc. Vedle Klenčí jsou tam i Poběžovice, na obou místech jsou farní kostely, s filiálními kostely je jich více než deset. V neděli mše svatá není všude, každý máme tři s větší i menší účastí, takže v některém z kostelů je 7–8 lidí, v těch větších třeba celá stovka. Máme zde sbor Čerchovan, který občas působí i v kostele.

Je to v Klenčí náročnější než na Hanspaulce?

Je to porovnatelné. Všude je jiná pastorece, ale zabírá přibližně stejně času.

A už jste něco četl od J. Š. Baara?

Zatím ne.

Děkuji za rozhovor.

Marie Kuldová

† Karel Franta (1928-2017)

Ve věku 89 let zemřel ve středu 19. července hanspaulský soused, výtvarník, znalec a malíř(nejen) čertů Karel Franta.

Možná, že někteří z vás si pamatují jeho besedování ve škole z doby, kdy vyšla kniha čertovských pohádek českých autorů Kdoby čert na koze jezdil, doprovázená verši Františka Novotného s mnoha obrázky čertů od Karla Franty. Čerti dobráctí i trochu strašidelní, ale vždy podání s humorným nadhledem.

Karel Franta byl sice v poslední době známý především svými čerty, ale v jeho volné tvorbě byly častým námětem i hudební nástroje, na které sám hrál, housle, harmonika, trombón.... Jeho obrázky pro děti, nehýří pestřými barvami, ale přestože jejich náměty jsou často strašidelné, nenajdete v nich ani ponuré barevné vyznění, ani krutost.

Vyučil se litografem, absolvoval Grafickou školu a později i Akademii výtvarných umění. Působil jako grafik a výtvarný redaktor v časopisech Pionýr, Větrník, Ohníček, byl tvůrcem i některých příběhů

Čtyřlístku. Vytvořil populární komiksové příběhy Malý Vinnetou a Strašidylko Kuk. Ilustroval učebnice a více než sto dětských knih, byl tvůrcem loutkových a kreslených filmů, ale také poštovních známek. Jeho kresby znají z výstav i děti mnoha zemí.

V prosinci loňského roku ho ministr kultury Daniel Herman ocenil za jeho celoživotní tvorbu pro děti a předal mu cenu Artis Bohemiae Amicis (Přátelé českého umění) za šíření dobrého jména české kultury doma i v zahraničí.

Za uměleckou činnost byl Karel Franta oceněn i mezinárodními cenami. V roce 1986 ve Frankfurtu nad Mohanem získal Grand Prix UNICEF za nejlepší ilustraci a v roce 1994 byl zapsán na Čestnou listinu IBBY, mezinárodního sdružení pro dětskou knihu.

Poslední bohužel již posmrtná, výstava jeho kreseb, se konala od 23. července do 29. srpna letošního roku v Městském muzeu a galerii v Lomnici nad Popelkou.

Vzhledem k věku, kterého se malíř Karel Franta dožil, není mnoho pamětníků, které bychom mohli požádat o vzpomínku na něj. Připomínáme alespoň ocenění Vrátí Beránka: „On je asi nejlepší odborník na čerty, ale má moc rád i mašinky!

Cu

Připomínka spisovatele, věčného rebela

Z kraje června uplynulo deset let od smrti spisovatele Jana Beneše, který část svého života strávil na Hanspaulce. Po absolvování UMPRUM pracoval v loutkovém divadle, přispíval do časopisů *Plamen*, *Tvář* aj. Pod pseudonymem zasílal také příspěvky do *Tigridova Svědectví*. Pro tuto činnost byl odsouzen za „podvracení republiky“ k pětiletému vězení. Odseděl si zhruba rok, jelikož prezident Novotný mu svým posledním státnickým aktem, v době tání režimu, udělil v březnu 1968 milost.

V roce 1969 emigroval. Převážnou část exilu prožil v USA, které vyhovovaly jeho individualismu a antikomunismu.

Navrátil se po změně režimu, byl však velmi zklamán polistopadovým vývojem i rozdělením země. Sám se nazýval „vlastencem československým“ a jako své monotéma označil spravedlnost. V knize K. Hvižďaly *„České rozhovory ve světě“* (1979) říká: „Egoismus individua je příčinným důsledkem společenského marasmu. Nedostatku mravní síly. Neochoty odporovat zlému, ačkoli zlo je rozpoznatelné a známé.“ Rozpor mezi jeho přesvědčením a realitou zdejších poměrů ho donutil, v 71 letech, k dobrovolnému odchodu ze světa – neviděl naději na zlepšení.

Nyní dovolu, abych uvedl převážnou část mé vzpomínky otisknou před deseti lety pod titulem *„Hořký ironik, skvělý vpravdě“* v Pražském deníku: „První knížku Jana Beneše jsem četl v době, kdy jsem kroutil poslední měsíce vojenské služby. Jako každý základák jsem se těšil domů. Povídky ze sbírky *„Do vrabců jako když střelí“* mi civil přibližovaly. Byly živou vodou po éře „svazácké“ literatury. Svěží, nekonformní, ironické tak jako jeho další

díla. Z jeho druhé knihy („Situace“) pochází následující úryvek. Konkrétně se jedná o partu kluků, současně jde o charakteristiku tehdejšího mládí jako takového: „Potom se rozejdou a od té chvíle se bude datovat i jejich marná touha po návratu do času, kdy k čemusi patřili dokonale, navivně a bezvýhradně, kdy byli ochotni obětovat cokoli a nejvíce sebe a kdy všechno co, dosud leželo před nimi, bylo v oblaku nádherně vypadající naděje.“

To byla, dnes dehonestovaná, léta šedesátá. Léta J. F. Kennedyho, ale také léta J. Gagarina. Léta ideálů, doba očekávání, že lidé a hlavně politici už dostanou rozum. Nedostali. Dodnes, já bloud, v sobě tu marnou touhu nosím.“

P.S. Přibývajících roky a absurdita dění kolem nás mi tu touhu téměř vygumovaly. Jsou stále řidší chvíle, kdy „jdu s kůží na trh“. Přeji vám (nám) více takových chvil.

Snímek jsem pořídil při akci na Obci legionářské, kde byl Jan Beneš hostem.

Lubomír Martínek

Jak jsem se „naplavil“ na Hanspaulku

V minulém století do naší země vtrhla cizí „spřátelená“ vojska, protože vývoj u nás ohrožoval pozice věrchušky i v sousedních zemích. A začala tzv. normalizace jejíž součástí byly pohovory, kde bylo nutno zaujmout stanovisko. Většina lidí pro zachování dobrého bydla a klidu, na okupaci u pohovorů kývla. Byl jsem tehdy nejmladším členem létajícího personálu Čs. aerolinií, funkce palubní inženýr. Přes hrozbu ztráty zaměstnání jsem okupaci neodsouhlasil a navíc navrhl pro tři nově objednaná letadla názvy Hus, Komenský, Palach. 20.12. 1971 jsem byl pozván, spolu s dalšími šesti zatvrzelci, na celozávodní výbor ROH, který odsouhlasil všem (jednotlivě) okamžitě rozvázání pracovního poměru pro ztrátu politické důvěry.

Nebojácný advokát, JUDr. Šafránek mi (nám) poradil následující postup: „Pokud vám nedají písemnou výpověď hned za dveřmi, když vyjdete z výboru, tak zmizte. Účinnost zákona, dle kterého vás vyhazují, končí 31. 12. „Provedli jsme (vedení nás do konce roku nahánělo po bydlíštích) o po Novém roce si vyzvedli výpovědi, které jsme okamžitě zažalovali. Hned u prvního stání jsme soud vyhráli – výpovědi dle neplatného zákona, tudíž neplatné! Následovalo nejprve přeřazení do kanceláří, po cca dvou měsících posun v letových funkcích na nejnižší posty, odebrání služebních pasů, snížení platů atd.“

Nyní se posuneme o dva roky dále (1974) – po roce létání jen na tuzemsku (IL-18, čtyřmotorový turboprop, 105 lidí) nás potřebují v sezoně na linky k Černému moři (Burgas, Varna, Constanta atd.) a dostáváme tudíž povolení na tzv. lidodemo linky. Drtivou většinou se tyto speciály létají v noci a zpravidla dva po sobě, což znamená navečer do práce a návrat domů

okolo 9–10 hod. Ne nadarmo se posádkám na „osmnáctkách“ říkalo štráfkomando.

Bydlel jsem na Petřinách (byt koupený načerno od řezníka – v životě jsem od státu nic nedostal), okna na jihovýchod, na hlavní ulici. Nemohl jsem se přes den vyspat. Při otevřených oknech mě rušily autobusy, při zavřených v ložnici vedro. Bylo mi jasné, že toto nemohu provozovat dlouho, a tak jsem hledal výměnu bytu. Objevil jsem nabídku na výměnu 3+1 za dva byty (rozestěhovávají se starší a mladí), i zapojil jsem tetu (1+1), která ve skutečnosti bydlela na venkově. Šli jsme se s ženou podívat – vilka ve vlastnictví státu, spravovaná OPBH (Obvodní podnik bytového hospodářství). Ani jsme nemuseli otvírat branku, byl z ní jen rám, v podobném stavu celý dům. Byt v 1. patře, zahrada, a hlavně toužebný klid.

Tak jsme si plácli. Ale ouha – po přestěhování jsem zjistil, že byt dekretovaný

jako 3+1, je stavebně dvoupokojový s halou a některé příčky jsou z hobry (při prohlídce jsem na zdi neťukal). Naklusal jsem na OPBH, že potřebuji vyzdít normální příčky. Vedoucí se rozhovořil o harmonogramu činností, dával mi termín cca za tři čtvrtě roku, což bylo pro mě neakceptovatelné a proto jsem hmotným darem dosáhl změny termínu.

Pracovníci OPBH navezli písek a bohužel jej vysypali na příjezdovou cestu ke garáži, kde měl auto podplukovník V., v domě nebydlící. Protože byl současně členem bytové (či jaké) komise začal do úprav štourat a podal stížnost na Výbor lidové kontroly.

Mezitím jsem zašel do archivu stavebního odboru abych zhotovil výkres úprav, který by odpovídal faktickému stavu. A tam mě čekal šok – starší, sympatický archivář po prohlédnutí plánu domu mi říká: „Pane inženýre, vy ten barák musíte koupit.“ Ptám se: „Proboha, proč mám

kupovat starý barák se čtyřmi partajemi? A kde na to vezmu?“ Dotyčný mi vysvětlil, že „bytové jednotky“ v podkroví a v suterénu, jsou nebytové prostory, tudíž dům splňuje podmínky rodinného domu a dle vyhlášky se tyto domy ve vlastnictví státu prodávají, protože jejich údržba je drahá. A dodal: „Tady existuje plán, navíc kolem baráku lítá kontrola a vy když to nekoupíte, tak to koupí nějaký papaláš a vy jdete zpátky do paneláku. Sežeňte si peníze.“ Poděkoval jsem a s hlavou v pejru odkráčel.

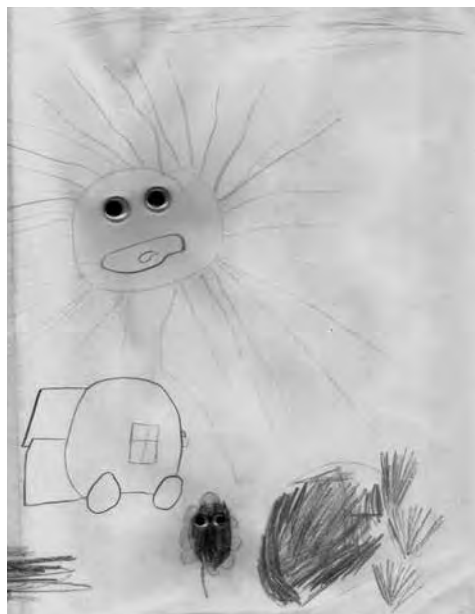
Nakonec jsme s pomocí příbuzných požadovanou sumu, navýšenou o náklad na úpravy od OBPH (celkem 143 tisíc), dali dohromady. Dokonce i výbor ROH, který mě před dvěma lety vyhazoval, mi poskytl bezúročnou půjčku. Myslel jsem, že to hlavní je vyřešeno. Nebylo. Soudruh podplukovník nebydlící (podmínka prodeje), ale garážující v nemovitosti v nemovitosti se cítil dotčen, že dům nebyl prodán jemu. Spustil lavinu odvolání, v kterých mimo jiné argumentoval faktem, že dům kupuje „pravicový oportunist“ (tehdy oblíbený termín). Nadřízené orgány, pravděpodobně se skřípěním zubů, musely jeho odvolání zamítnout, neboť vše proběhlo dle zákona.

A tak jsem po půl roce našel v poštovní schránce klíče od dveří garáže a když jsem je otevřel, na betonové podlaze trůnilo lejno soudruha podplukovníka V.

V domě bydlíme 43 let, vychovali jsme zde dvě dcery a nyní se o totéž (lehce) snažíme s dvěma vnoučky.

P.S. Před léty, když jsem tuto historiku vykládal ve“vínečku“, nikdo mi nevěřil. Kamarádi poukazovali na fakt, že v té době kupovali vilky na Hanspaulce Jakeš, Indra, ale ne řadoví občané. Nechal jsem sklenku červeného rozpitou a zaběhl domů pro smlouvu – teprve pak uvěřili.

Luboš Martínek

„Kešky“ na Hanspaulce

V časopise Hanspaulka číslo 4/2016 vyšel článek „Hanspaulka a jubileum prvních trolejbusů v Praze“, který jsem si s chutí přečetla. Důvod? Od května 2013 mám na Hanspaulce založenou kešku „Trolejbusová trať Ořechovka - Svatý Matěj“ se shodnou tematikou. Zašla jsem do redakce, zda by v nějakém dalším čísle nemohli na tuto skutečnost upozornit. A výsledek? Naopak já jsem byla požádána o sepsání článku o Hanspaulských keškách.

Snad jste se již s výrazem Geocaching a keška setkali. Ale pro jistotu krátké seznámení. „Geocaching je hra na pomezí sportu a turistiky, která spočívá v použití navigačního systému GPS při hledání skryté schránky nazývané cache (v češtině psáno i keš), o níž jsou známy její zeměpisné souřadnice (v systému WGS 84). Při hledání se používají turistické přijímače GPS. Člověk zabývající se geocachingem bývá označován slovem geocacher, česky též geokačer nebo prostě kačer. Po objevení cache, zapsání se do logbooku a případné výměně obsahu ji nalezce opět uschová a zamaskuje. ...“ Tak mluví internetová encyklopedie Wikipedie (wikipedia.cz).

Z mého pohledu je to skutečně hra a zábava. Někdy důvod navštívit místo, které byste jinak nenavštívili a díky němu něco zajímavé objevit. Třeba i důvod, jak nalákat děti na výlet. Tím, ale rozhodně netvrdím, že je to hra jen pro rodiny s dětmi, je to hra pro každého. Jak to ve skutečnosti funguje, si zájemci určitě nastudují na internetu. A krom stránek Wikipedie se pak bude hodit i stránka www.geocaching.com, kde se hráči mohou zaregistrovat a pak si své úlohy evidovat, tedy logovat. Ale znám i mnoho

kačerů, kteří loví kešky opravdu jen pro zábavu a počty nesledují. Zajímavé věci se můžete dozvědět už i při vlastním výběru kešek a přípravě na jejich odlovení. Každá keška má svůj listing, tedy popis. V něm se zpravidla dozvíte něco o místě, kam vás autor keše zve na odlov. Bud je to nějaká informace z historie místa, ale místo může být zajímavé i současností či vlastním umístěním keše. Keše také často bývají věnované významným osobnostem. Nutno ještě zmínit, že kešky zakládají kačeři, kteří jsou autoři jak listingu tak vlastní schránky ukryté na místě souřadnic.

Vrátím-li se tedy ke keškám Hanspaulky, tak jich tu najdete hodně a to zejména typy tradiční, multi keše a mysteryky.

Svou kešku má ZŠ Hanspaulka pod názvem „Hanspaulská školní narozeninová“, která má k 3.9.2017 654 šťastných nalezců. Jedná se kešku typu multi, což pro hráče znamená, že musí projít určitou trasu popsanou v listingu a zjistit požadované indicie. Zpravidla to jsou indicie číselné, které se dosadí do vzorečku a výpočtem se docílí finálních souřadnic.

Další keši je již zmíněná keš typu mystery pod názvem „Trolejbusová trať Ořechovka – Svatý Matěj“. Ta vás zavede do Šárecké ulice, kde je upomínka na trolejové vedení. A opět po zjištění určitých indicií vás dovede k finálnímu umístění keše. Tato keška má k 3. 9. 2017 482 šťastných lovců.

Mezi zajímavé keše patří ta s názvem „Petr Petr“, která je věnována zakladateli Hanspaulských vinic a po kterém je pojmenována ulice, kde je keška ukryta.

Milovníci vilové čtvrti Baba by si neměli nechat ujít multikešku s názvem „Osada Baba“, která má šest zastavení a provede kačery po zajímavých vilách na Babě. Tato keška má k 3. 9. 2017 1 005 šťastných nálezců.

„Vyhlídka na Babě“ to je další z pěkných keší. Tato vás zavede přímo ke zřícenině Baba. V listingu keše se dozvíte o historii zříceniny, ale i o hlavním biotopu v okolí. Tuto kešku doposud našlo 2 579 kačerů (k 3. 9. 2017).

Další zajímavé keše jsou třeba „Král komiků“ věnovaná Vlastu Burianovi, „Park Hadovka“ – multikeška, která vás provede stejnojmenným parkem s několika zastávkami u soch, které tento park zdobí. A i stadion Juliska má svou kešku s velmi bohatým listingem i úspěšných odloveních (k 3. 9. 2017 je jich 2 611). Nesmím

zapomenout také na mysterku pro „Kostel svatého Matěje v Dejvicích“ a ani na kešku s názvem „Čerták“. Její autor sám píše, že „název keše Čerták je trochu zavádějící. Vznikl zkomolením Černá hora (Černý vrch) – Čerňák – Čerták, ale za našeho mládí tomuto místu nikdo jinak neřekl.“

V brzké době bude mít svou kešku i Sokol Hanspaulka. Její příprava je v konečné fázi a bude zařazena do projektu „100 SOKOLSKÝCH KEŠÍ REPUBLICE“, který je projektem České obce sokolské k oslavám 100. výročí založení československého státu.

Pokud jste kačeři a ještě vám nějaká ta hanspaulská keška chybí, přejí úspěšný lov. A pokud jste mudlové, tedy s lovením keší jste se zatím nesetkali, neváhejte a pusťte se do této zábavné hry.

Martina Hlaváčková

Hanspaulské kapličky a dění kolem nich

Dne 24. března 2017 na čtvrtou postní neděli (Růžová neděle zvaná Laetare) proběhla při kapli Nejsvětější Trojice na Hadovce pobožnost křížové cesty, kterou sem z kostela sv. Matěje přesunul farář svatomatějský. Bylo využito krásného svažitého prostoru před kaplí, kde je vysazena obnovená hrušňová alej. Již druhým rokem si zde postní dobu připomínáme vyvěšením improvizované křížové cesty na podporách nově vysazených mladých stromů, na nichž jsou na papírcích napsány názvy všech čtrnácti zastavení.

Za hřejivých paprsků jarního slunce a předčítání textů křížové cesty Vítem Michalcem a Marií Hodinářovou jsme tak vystoupali až ke kapli, kde bylo její zakončení. Při něm i výstupu mohli všichni účastníci zpívat po částech tradiční sekvenci Stabat Mater pod vedením Beaty Altior.

8. května 2017 od 17.17 proběhl před kaplí sv. Michaela Archanděla koncert, kterým si už několikrát rok připomínáme druhý z hlavních svátků patrona této naší kaple postavené na konci 17. století. Koncert přednesený Capellou Michaelis se vydařil, návštěvníky potěšil, průvodní slovo Michaela Pospíšila vtipně poučilo. Co poněkud kazilo krásný májový pocit, byla skutečnost bourané poloviny usedlosti Pernikářka, jejíž, v rámci dějin Hanspaulky, starodávná existence, dala vzniknout i této kapli. Po diskusi o nekulturnosti tohoto kroku, kterým jsou nejen zdejší obyvatelé ošizeni o celistvost krásné dominanty, bylo podáváno jednoduché ale tradičně laděné „perníkove“ občerstvení.

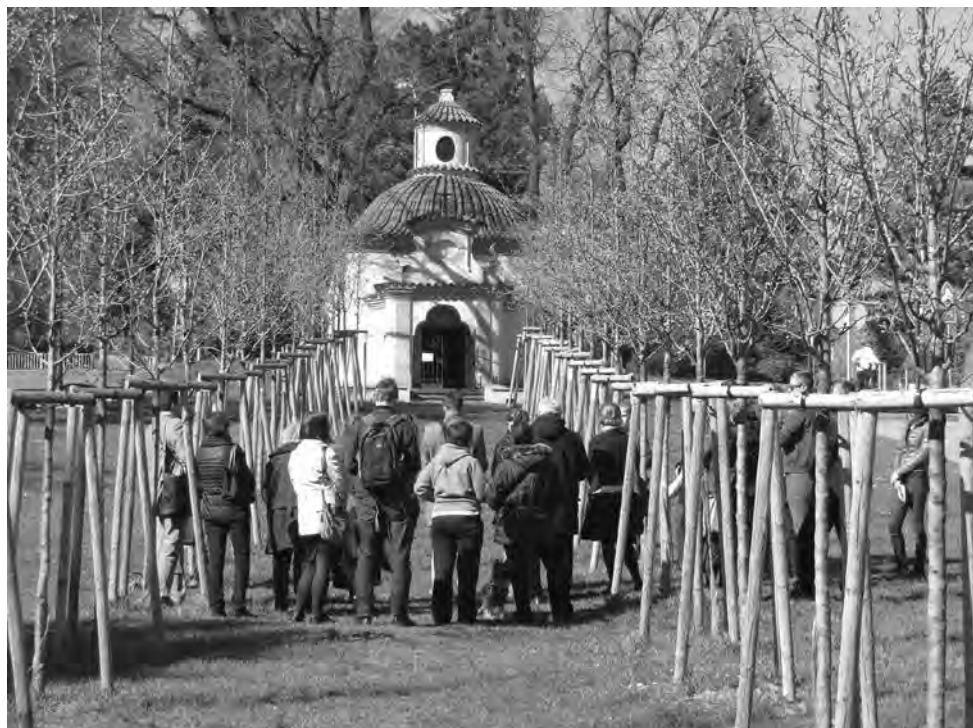
20. května 2017 jsme navázali na loňskou akci Terezy Maškové a zapojili se do milé akce Živé město. Od 14 hodin

do noci proběhlo setkání na náměstíčku v ulici Na Pernikářce. Letošní, již druhým rokem konané akci, sice počasí tolik nepřálo, jako v roce loňském, „Kavárna na Náměstíčku“ však byla doplněna pořádným malého blešího trhu, do kterého se zapojily i nejmladší prodávající Marie a Anna z Míčánky, které spolu s rodiči napekly vynikající sušenky.

Co však bylo povznášející, milé a vůbec dobře vymyšlené, že Beata Altior svolala muzikantskou zkoušku na pouť k Nejsvětější Trojici právě sem na náměstíčko, takže i kolemjdoucí mohli slyšet a vidět hru na violu da gamba, housle a zaslechnout zpěv, který se nesl do dále. A že šlo jenom o zkoušku? To nebylo ani poznat.

Letošní Noc kostelů byla stanovena na **9. června 2017**. Protože kapli sv. Michaela Archanděla do této nadnárodní akce přihlásil svatomatějský pan farář, bylo nutno připravit i program. Jeho středobodem byl koncert pod vedením Karolíny Berkové Bubleové (mezzosoprán). Vystoupili zde nejdříve její nejmladší žáci. Malá Julie zde zahrála krásně na harfu, její bratr Matěj dokonce sólo (Beethovenovu Ódu na radost) na elektrickou kytaru. Na závěr koncertu vystoupila v duetu s altistkou Josefínou Wichsovou, zazpívaly spolu např. Zefiro torna od Claudia Monteverdiho, letošního jubilanta (450 let od narození). Dramatickým závěrem bylo nakonec sólové vystoupení, kdy J. W. zazpívala árii z opery Alcina od G. F. Händela.

Osvěžení perníkovým občerstvením jsme mohli vyčkávat další návštěvníky kaple, třeba i ty, kteří sem přišli na avizovaný kurz výslovnosti pod vedením

Marie Hodinářové, nebo na kurz kaligrafie. Po krásném červnovém večeru, kdy jsme si plně užili pozvolného stmívání, bylo nutno většinu židlí odnést do kaple, protože s tmou přišel i dešť. Nicméně, v kapli jsme nesetřvali zbytečně, poslední návštěvník, který se specializoval na vyhledávání svatyní se svatomichaelským zasvěcením, dorazil zmáčený deštěm krátce před půlnocí.

Marie Kuldová

11. června 2017 na (poutní) slavnost Nejsvětější Trojice opět po nějaké době ožila kaplička na Hadovce. V 8 hodin ráno se tu konala bohoslužba. Tentokrát však ne přímo v kapličce, jako tomu bylo v adventní době za zpěvu rorátů, ale v prostoru před ní, protože uvnitř probíhaly restaurátorské práce. Počasí však

přítomným přálo, a tak přístřeší nebylo ani potřeba a stín chránící před slunečním žářem poskytly okolo kaple stojící lípy. Bohoslužbu stylově doprovázela hudba z per našich českých barokních mistrů, a ač byly hudebníci se svými nástroji „schováni“ uvnitř kaple, přesto se nádherně nesla i do blízkého okolí. Nedělní setkání u kapličky Nejsvětější Trojice mělo dohru v pondělí. Jedna ze čtyř lip stojících kolem ní se následkem vykotlaného kmene zlomila. Strom jako zázrakem spadl těsně vedle kaple, takže újmy nedošla ani tato krásná barokní stavba, ani restaurátorky, které právě pracovaly uvnitř. Kapličku Nejsvětější Trojice tak dnes už nechrání čtyři lípy, ale symbolicky pouze tři.

Vít Michalec

Rarášek má za jedna

Když jsem začátkem loňského roku psala o tom, jak se změnila nabídka potravin ve školním bufetu Rarášek, ještě se mluvilo jen o zdravém stravování, tzv. „pamlsková vyhláška“ ještě neplatila a svačiny si děti mohly koupit ve většině škol. Od ledna letošního roku musí školní bufety při prodeji potravin dodržovat pravidla, která vyhláška nastavila pro obsah tuku, soli a cukru. Pravidla jsou tak přísná že je potravin v běžné obchodní síti těžko mohou splnit. Nesplňují je ani „mléčné svačinky“ z projektu ministerstva zemědělství, které se tímto způsobem snažilo ovlivnit stravovací zvyklosti českých dětí. Ochucená mléka i jogurty obsahují nadměrné množství cukru, přibínáčky mají nejen mnoho cukru, ale i tuku. Jedině bílý jogurt a neochucené mléko odpovídají svým složením vyhlášce.

Bufety, které jsou ve školách většinou v pronájmu, od ledna ukončily svou činnost, protože jejich vedoucí by si nevydělati ani na nájem. Některé školy našly způsob, jak „pamlskovou vyhlášku“ obejít. Tam, kde k tomu měli podmínky, prodej svačin přemístili do školních jídelen. Ty tuto vyhlášku nemusejí dodržovat, musí dodržovat jen výživové normy a ty jsou mnohem měkčí. Děti si tam mohou koupit svačiny v podobě sladkého pečiva, nebo rohlíku či chleba s pomazánkou a trochou zeleniny.

Ve školách, kde se bufety zrušily, je situace se stravováním dětí horší než před vyhláškou. Děti si totiž začaly jídlo a nápoje kupovat v okolních obchodech. Tam je sladkých limonád a džusů, chipsů, bonbonů, zmrzlin, sušenek, baget se salámem či majonézou velký výběr.

Novinka: Ovocné šťávy a dřeně zde v Rarášku

Energie, vitamíny,
kiwi, hrušky a banány,
různé druhy, skvělá chuť.
S námi navždy zdravý buď!

Jezme co nás posílí,
bříška naše pohladí.

Přivítejme jaro, léto,
s Raráškem hned pojďme na to,
zdravou myslí, zdravým tělem,
ať se z toho .....i zasmějeme.

autor: Irena Pánková
Fotostudio Praha 6 Ruzyně
<http://irena-pankova.cz/>
foto@irena-pankova.cz
tel: +420 606 563 918

Bufet Rarášek v hanspaulské škole vede žena, která má ráda děti i svou práci. Ten, kdo přijde po poledni do haly, kde je školní bufet, nikdy neuvidí okénko Rarášku prázdné. Bufet odpoledne oživuje halu a přitahuje děti nejen dobrotami, ale i k popovídání. Supluje neformálně školního psychologa.

Na tom, aby po prvním lednu letošního roku zůstal Rarášek v provozu, mělo zájem i vedení školy. Paní vedoucí se pokusila řešit rébus mezi vyhláškou a nabídkou jídel pro děti, tak, aby nabídka jídel byla pestrá, chutná, splňovala přísné požadavky vyhlášky, a přesto pro děti lákává, aby si jídlo koupily. Zkuste upéci chutný koláč bez cukru a téměř bez tuku, najít zmrzlinu bez cukru, džus, který není sladký, limonády bez sladidla a cukru! Pokud na trhu najdete zdravé potraviny, odpovídající vyhlášce, jsou tak drahé, že jsou ve škole neprodejně. Kdo si koupí malou ovocnou tyčinku za 36 korun?

Paní vedoucí vymyslela a vyrábí řadu jídel, které dětem chutnají a nejsou drahá. Peče muffiny se skořicí a kouskem ovoce, které chutnají mírně sladce. V odšťavnovači vyrábí šťávy z několika druhů ovoce a zeleniny a je o ně velký zájem. Nejoblíbenější je kombinace s červenou řepou a jablko, mrkev a limetka s mátou. Místo přeslazených zmrzlin má v mrazáku čisté ovocné dřeně z čerstvého ovoce. Malinovou, jahodovou, ananasovou, ostružinovou a z manga.

Na větší hlad je bageta s mozzarellou a rajčaty, se šunkou a sýrem, nebo tuňáková. V nabídce teplých jídel najdete pizu, toasty se šunkou a sýrem, tortilly, teplou kukuřici.

Pro mlsalky a mlsaly jsou v nabídce Rarášku pochoutky, které vyhláška

povoluje: tyčinky ze sušeného ovoce, datle, ovocné přesnídávky Relax, Müsli sušenky do škol, instantní ovocné kaše, neslané arašídý a slunečnicová semínka, oblíbená jsou i chia semínka a pražená kukuřice. A naprosto nejsladší jsou zatím ještě povolené mléčné výrobky školního programu.

Žízeň lze zahnat nechucenou minerální vodou, limonádami, které obsahem cukru nepřevyšují povolený limit, nápoji slazenými stevií (mojito, višeň, pomeranč) a u dětí oblíbeným nápojem bubble tea – Bubliman.

Jak sami vidíte, nabídka potravin všech chutí je pestrá a rozmanitá. Vedoucí Raráška vyřešila rébus k naprosté spokojenosti dětí i učitelů, kteří si občas zajdou na kávu a něco sladkého, nebo si dají oblíbený fresh s červenou řepou. Prostě rébus vyřešený na jedničku.

Ludmila Čumplová

Budeme chodit do parku na hrušky?

Návrat ovocných stromů do veřejné zeleně na Hanspaulce

Kam až moje paměť sahá, ovocné stromy a keře se do veřejné zeleně nevysazovaly. Městské parky i zelené plochy sídlišť byly plné čínských jalovců, jírovců, forzýtií, šeříků, sakur, případně se místy vyskytly okrasné jablůňky, jejichž plody se rozhodně nedaly jíst. V poslední době ale pozorujeme vlnu návratu k ovocným stromům a keřům.

Historicky do naší krajiny „veřejné ovoce“ patří. Už Marie Terezie nařídila vysazovat aleje ovocných stromů podél silnic, hlavně pro potřeby pochodujících vojáků. U nás na Hanspaulce vidíme, že v době založení čtvrti, tedy za první republiky, se tu ovocné stromy do veřejné zeleně vysazovaly. Většinou to byly hrušně, které dodnes přežívají například na zelené ploše ulice Na Hanspaulce od ulice Na pískách k Šárecké a pod ní směrem k ulici Na Kotlářce.

Tradiční formou ovocných stromů byly vysokokmeny, rozvětvené kolem dvou metrů nad zemí. Kolem silnic by nižší koruny překážely provozu a v sadech se díky tomu

mohl pást dobytek, aniž ovoce zkonsumoval. Navíc se vysokokmeny ideálně hodí do extenzivních dlouhověkových sadů, platí pro ně pravidlo připomínající lidský život „třicet let se strom vyvíjí a dospívá, po dalších třicet let je dospělý a posledních třicet let schází“. Plodit začínají poměrně pozdě, po desátém roce věku. Nižší a menší varianty ovocných stromů (polokmeny, čtvrtkmeny, zákrsky, vřetená) plodí mnohem dříve, ale také začnou mnohem dříve chřadnout, zákrsky už kolem deseti let věku.

Pražský magistrát v posledních letech začal s obnovou a dosazováním ovocných sadů po celém území města, a to hlavně z ekologických důvodů – extenzivní sady jsou ideálním prostředím pro ochranu druhové pestrosti živočichů i rostlin, mnohdy vzácných a ohrožených. „Obnovené a udržované sady nebo aleje jsou nositeli ‚kulturního dědictví‘, opět se stávají biologicky a ekologicky velmi hodnotným ekosystémem, ale samozřejmě i novou možností rekreace,“ říká se na webových stránkách magistrátu.

V poslední době se i v hanspaulské zeleni objevily nové výsadby vysokokmenných hrušní a my v redakci jsme se o tom chtěli dovědět víc. Navíc nám vrtalo – a dodnes vrtá – hlavou několik pochybovačných otázek. Obrátili jsme se na tiskového mluvčího úřadu MČ Praha 6 Ondřeje Šrámka a zde je rozhovor, který jsme s ním na téma nových hanspaulských hrušní vedli.

Jak se stalo, že se do veřejné zeleně prosadily opět užitkové dřeviny?

Úřad městské části Prahy 6 obvykle vysazuje klasické ovocné odrůdy ve stávajících sadech, kde padající ovoce neobtěžuje chodce (např. třešňový sad na Ladronce). V ostatních případech se volí spíše z okrasných a neplodících kultivarů. U obnovy hrušňových alejí, kdy je vhodné zachovat druhové složení, se vysazují opět okrasné kultivary, jejichž plody jsou velice drobné a z daleka ne tak dužnaté, jako u klasické hrušně obecné (např. hrušeň Calleriova 'Chanticleer').

Proč se na Hanspaulce vysazují právě hrušně? Trpí přece rzí hrušňovou, která se přenáší z okrasných jehličnanů rostoucích v zahrádkách. Nejsou hrušně už předem odsouzeny k živoření?

Úřad městské části často vysazuje hrušně tam, kde je to historicky dáno. Například alej v ulici Nad Komornickou, kde byla hrušeň požadavkem Odboru památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy.

Na rez hrušňovou lze použít fungicidní přípravky, jejichž použití je však na veřejně přístupných plochách problematické. Nicméně i řada jiných dřevin je vysazována, ačkoli hrozí výskyt chorob a škůdců, např. jírovec madal, hloh, katalpa, jasan...

Jak je to se zaléváním? Zdá se nám, že některé chřadnou.

U nových výsadeb je prováděna závlivka. Nicméně městské prostředí je pro

dřeviny mnohem méně příznivé než volná krajina. Jsou vystaveny vysokým letním teplotám, suchu, účinkům posypových solí, znečištěnému ovzduší, poškození vandaly, atd.

Vysokokmeny hrušní jsou vysázeny také podél hlavní ulice Na pískách – nebude tady ovoce znehodnoceno automobilovou dopravou? Co když budou plody padat do vozovky a vznikne kluzká kaše plná vos?

Uliční zeleň Na Pískách není ve správě Úřadu městské části Prahy 6, ale Technické správy komunikací hl. m. Prahy, a.s.

Pokud se časem urodí ovoce, jak to bude s jeho česáním? Počítá se se samoobsluhou obyvatel, nebo sklizeň zajistí MČ?

Jak je výše zmíněno, v nových výsadbách je dána přednost neplodícím kultivarům. Pokud jde o klasické ovocné odrůdy, jsou vysazovány tam, kde plody nebudou padat na pěší komunikace. V tomto případě MČ se sklizní nepočítá. Buď je ovoce k dispozici občanům nebo sebráno při seči trávy.

Nové hanspaulské stromky hrušní tedy chutné ovoce neponesou. Osobně si myslím, že je to škoda, i když je to pořád lepší než vysazovat cizokrajné dřeviny, které k nám historicky nepatří.

Mimochodem, kdybyste si opravdu chtěli natrhat v parku nebo veřejném sadu ovoce, přece jen máte možnost. Na mapě iniciativy „Na ovoce“ najdete každý strom s přesnou GPS pozicí a jeho druh. Přejeme pohodové piknikování!

Web iniciativy „Na ovoce“:

www.na-ovoce.cz

Stránky pražského magistrátu:

www.praha-priroda.cz/ovocne-sady-a-aleje/

Eva Hauserová

Výstava naší ilustrátorky

Naše kolegyně - výtvarnice, Libuše Novotná, nás v červenci pozvala na vernisáž své výstavy v Galerii Velehradská. Někteří si ji pamatují ještě z doby, kdy na Hanspaulce bydlela, ale všichni ji znáte jako dlouholetou kmenovou ilustrátorku našeho časopisu. S jejími kresbami se setkáváte více než 10 let jak na obálce časopisu, tak i u článků v časopise Hanspaulka.

Líba maluje a kreslí již od dětství. Touhu tvořit a lásku k výtvarnu u ní probudila její učitelka na LŠU v Černošicích, akademická sochařka Marie Borková. O něco později ji inspirovali a ukazovali nové směry tvorby Iva Vodrážková, Káta Ježková, akademická malířka Božena Zlámalová, akademický malíř Milan Perič, akademický malíř Franta Leták, členové výtvarné skupiny NOCE, jejíž členkou a spoluzakladatelkou je i Líba Novotná. Pomáhali jí překročit vlastní stín, povzbuzovali ji a podněcovali k hledání nových pohledů na skutečnost i vlastní tvorbu. Pomáhali jí najít vlastní cestu ve výtvarném vyjádření.

Obrazy maluje především tak, jak je cítí, barevně s použitím modrého akcentu. Zkouší olej, akryl, kresbu, ilustraci, kombinovanou techniku, keramiku, tvorbu objektů a další výtvarné techniky. Maluje a vystavuje od roku 1996, v roce 2005 se podílela a založení výtvarné skupiny NOCE, která každým rokem vystavuje v synagoze v Nové Cerekvi u Pelhřimova, v Praze i jinde. Na retrospektivní výstavě „KRAJINY“ jsou obrazy vytvořené většinou na kurzech pořádaných Národní galerií v Praze, ale i obrazy namalované pro různé výstavy, nebo pro osoby blízké.

Výstava v Praze 3 v galerii Velehradská 26 je zdarma a na kresby a malby Libuše Novotné se můžete přijít podívat do pátku 22. září. Dostanete se tam ze stanice metra A Jiřího z Poděbrad. Otevřeno je v pracovní dny 8,30 – 16, v pátek do 15 hodin.

L. Čumplová

Ad metro

Vážení, stačí 10 let a povědomí i o důležitých věcech se vytrácí.

Proto se pokusím připomenout: trasa metra A není nikam odkloněna !!

Měla, samozřejmě, skončit na letišti. Cestou ale měla obsloužit sídliště Petřiny, největší českou nemocnici v Motole, a hlavně, na Dlouhé míli obrovské záchytné parkoviště.

Metro jsem sice neprojektoval, ale vytvářel ve firmě Nikodem a Partner situacní a koordinační výkresy letiště, se všemi souvisejícími stavbami. Zlobí mě proto odsudky, proč, probůh, vede metro do Motola. Už jsem to četl v komentáři

jednoho radního Prahy 6 a nedávno znovu v článku paní Nové v Lidovkách.

Nejsem informován, proč se celý projekt nedotáhl do konce. Zasáhla zřejmě krize, ale také (slyšel jsem) nějaké obvyklé problémy s čerpáním evropských peněz. Projektanti nemohou za to, že autobusy mají konečnou ve Veleslavíně a Praha 6 je přeplněna auty řidičů ze severozápadního okolí Prahy.

Mohl bych Vám po chvíli hledání poskytnout některý výkres, ale zatím posílám ruzyňské propagační video tehdejších smělých plánů.

<https://www.youtube.com/watch?v=WjEvKRAjecw>
Ladislav Trojan

Setkání čtenářů Hanspaulky

- Chcete se zeptat na něco, co se týká časopisu Hanspaulka?
- Napadlo vás, o čem byste si v Hanspaulce rádi přečetli?

Přijďte v pondělí po 16. hodině do školní knihovny v ZŠ Hanspaulka. Vchod je

ze Sušické ulice, nemusíte zvonit, dveře do školy jsou otevřené. Knihovna je v místě bývalé školní jídelny, z haly pravými dveřmi do chodby, kde jsou pingpongové stoly, až na konci chodby. Scházíme se: • 11. září, • 9. října, • 13. listopadu, • 11. prosince Cu

Povidla bez míchání

2 kg švestek, 2 lžice octa, 50 dkg cukru, 1/2 lžičky mleté skořice, 3 roztlučené hřebíčky, 4 polévkové lžice rumu.

Švestky umyjeme, vypeckujeme a dáme do pekáče, který vyložíme papírem na pečení. Pokapeme je octem a dáme péci do trouby předehřáté na 220 stupňů. Pečeme 20–25 minut. Pak na švestky rovnoměrně nasypeme 25 dkg cukru – nemícháme! – a znovu dáme péci na 15 minut. Přisypeme zbyvajících 25 dkg cukru, opět jen po povrchu a bez míchání, a vrátíme na dalších 15 minut do trouby. Vyndáme z trouby a přidáme rum,

skořici a roztlučené hřebíčky. Koření zamícháme a ponorným mixérem povidla rozmixujeme (je lepší opatrně přesunout obsah pekáčku na mixování do kastrolu, třeba vekou servírovací lžící). Zkusíme, jestli povidla mají správnou konzistenci (kápneme je na studený talířek, kapka by měla po chvíli ztuhnout), případně přidáme lžičku až dvě kyseliny citronové a rozmícháme ji. Naplníme do sklenic (toto množství je na 4 velké sklenice 370ml) a otočíme dnem vzhůru. Vyplatí se vyložit plech pečicím papírem tak, aby pokryl nejen dno, ale i všechny 4 strany, ušetříte si práci s odmaččením a mytím pekáčku... Cu

Babský lék na odvápněné kosti, nebo proti odvápnění kostí

(poskytnuto kolegyni, která si zlomila předloktí)

Opsal jsem ze starých poznámek a po konzultaci se ženou, která to své matce tehdy chystala, se to připravuje následovně:

- 6 vajíček vložit do průměrně velké misky
- zalít je šťávou z citronů tak, aby byla vajíčka ponořená (bez dřeně, ta prý hořkne, stačí 1 až 1,5 kg citronů)
- uložit do lednice
- po 3 dnech vajíčka obrátit o 180 stupňů kolem podélné osy (na záda)
- další 3 dny nechat šťávu působit

• vápennou hmotu skořápky, přetvořenou do jakési tuhé, porézní hmoty, opatrně z vaječné blány seškrabat, blány odstranit

- výslednou tekutinu rozkvedlat
- přidat 1/4l rumu (kvůli konzervaci)
- přidat 6 lžic medu (pro lepší chuť)
- a každý den si dopřát jedno štamprle

Výsledek, alespoň podle toho, jak se dala do kupy tchně, a podle doktorky z Černošic, která to v roce 1985 doporučila, je zaručen. Když se podařilo provápnit zlomeninu krčku a půl odvápněné pánevní kosti, tak předloktí bude pro to brnkačka. Ať se daří! Láďa

Pozvánka na pouť

Mgr. Ondřej Kolář, starosta MČ Praha 6, a Svatomatějská farnost
ve spolupráci s Pernikářským sousedstvem

Vás srdečně zvou na Malou milou

8. SVATOMICHAELSKOU POUŤ

pátek 29. 9. 2017 od 15 do 20 hodin

(den poutní slavnosti sv. Michaela Archanděla)

PROGRAM:

Od 15.00 „rendez-vous“ (kávová společnost, voňavé perníkové občerstvení, květinářství, stánek s výrobky klientů Domova Svaté Rodiny, tvořivé dílny: zdobení perníčků, drátování, malý dětský orientační běh a možná i KOLOTOČ)

Od 15.15 divadlo nejen pro děti – AFRICKÉ POHÁDKY – loutkový příběh pro děti i dospělé v podání divadla Fígl

Od 16.16 přivítání čestných hostů s předáním cen soutěžícím dětem, seznámení s děním kolem kaple v posledním roce

Od 17.17 POUTNÍ MŠE SVATÁ (znova po 106 letech) slavená svatomatějským farářem a kanovníkem Kolegiátní kapituly Všech svatých na Hradě Pražském, Matúšem Kocianem, za hudebního doprovodu Capelly Michaelis pod vedením Michaela Pospíšila

Od 18.18 malý koncert před setměním aneb Co se nestihne při bohoslužbě

Během celého odpoledne prohlídka kaple s malou výstavou o dějinách kapličky s komentářem Marie Kuldové a Marie Filipcové

VSTUP ZDARMA

Kaple sv. Michaela Archanděla
(na křižení ulic Duchoslávka a Na Pernikářce v Praze 6)

LIST VŠECH OBYVATEL HANSPAULKY A BABY
ČTENÍ O DNEŠKU I O DOBÁCH MINULÝCH

HANSPAULKA

VYDÁVÁ:

Tělocvičná jednota Sokol
a Základní škola Hanspaulka

Redakce: Mgr. Ludmila Čumplová

Redakční rada: PhDr. Wanda Dobrovská,

Mgr. Eva Hauserová, Mgr. Marie Kuldová,

Libuše Novotná, Ing. Marie Pojerová (ředitelka ZŠ),

PhDr. Jindřich Schwippel, Jiří Stegbauer,

Ing. Ladislav Trojan

Za věcný obsah článků odpovídají autoři

Redakce: e-mail: knihovna.zsh@seznam.cz

Grafická úprava: Markéta Jodasová

Korektury: PhDr. Zdeněk Jonák

Tisk: Kopírování Havránek, Jungmannova 3, Praha 1

Tělocvičná jednota Sokol Praha-Hanspaulka,

Na Hanspaulce 2, 160 00 Praha 6

Tel.: 233 333 820

Číslo účtu TJ Sokol: 162860329/0800,

variabilní symbol 05010

E-mail: info@sokol-hanspaulka.cz

Internet: <http://www.sokol-hanspaulka.cz/>

Základní škola Hanspaulka,

Sušická 29/1000, 160 00, Praha 6

Tel.: 224 310 365

E-mail: zshanspaulka@zshanspaulka.cz

Internet: <http://www.zshanspaulka.cz>

DĚKUJEME PŘÁTELŮM, kteří dobrovolnými příspěvky
podporují vydávání časopisu.

Děkujeme spolupracovníkům, kteří bez nároku
na honorář píší články,

obstarávají grafickou úpravu, korektury a distribuci.

Uzávěrka tohoto čísla 20. 8. 2017

Uzávěrka příštího čísla 20. 11. 2017

Časopis je vydáván s finanční podporou

Městské části Praha 6.

Časopis Hanspaulka na internetu:

<http://www.sokol-hanspaulka.cz/html/casopis.php>

INFORMACE

■ KNIHOVNA ŽS HANSPAULKA I PRO VEŘEJNOST

Přes devět tisíc knih pro děti i dospělé. Vchod ze Sušické ulice.

Otevřeno:	Pondělí	12 - 18
	Úterý	9 - 15
	Středa	12 - 15
	Čtvrtek	10 - 18
	Pátek	12 - 15

■ PUBLIKACE Z HISTORIE HANSPAULKY

Zbylé knihy o Hanspaulce

a starší čísla časopisu Hanspaulka z let 1998 - 2016

Kde?

Ve školní knihovně ŽS Hanspaulka

v pondělí, úterý a ve čtvrtek v provozní době knihovny.

■ GRAFICKÉ PRÁCE

Vizitky, letáky, firemní tabule, řezaná grafika

www.makidesign.cz, marketa.jodasova@volny.cz, 606 440 122

■ ORDINACE MUDr. JELÍNKA A MUDr. KUTHANOVÉ

je od 1. 11. 2016 přemístěna

na polikliniku, Vítězné náměstí 9, 2. patro.

Ordinační hodiny pro neobjednané pacienty

zůstávají stejné:	Pondělí	12 - 17 ³⁰
	Úterý	7 - 11 ³⁰
	Středa	12 - 16 ³⁰
	Čtvrtek	8 - 12 ³⁰
	Pátek	7 - 10 ³⁰

■ SOKOL PRAHA-HANSPAULKA DĚKUJE

firmě Sadové úpravy ing. Víta Škopka

za celoroční, bezplatnou a dokonalou úpravu zeleně
kolem naší sokolovny. Vážíme si toho a máme radost,

že díky jejich péči vypadá okolí sokolovny
po celý rok k radosti všech kolemjdoucích

a drží tak tradici zeleně, rozkvetlé, upravené Hanspaulky
a nerozšiřuje neblahý trend betonových a bezútesných koutů.

Pomáhají nám naopak udržovat Hanspaulku

takovou, jakou ji máme v paměti a jakou ji máme rádi!

Výbor Sokola

Evropská ulice pohled do ulice U Hadovky

Foto mezi lety 1930-1940

Foto z roku 2017